

Latvijas Universitātes žurnāla „Latvijas Universitātes Žurnāls. Vēsture” redkolēģijas un LU Akadēmiskā apgāda vadlīnijas žurnāla rakstu noformēšanai

Iesniegtajam rakstam jābūt oriģinālam, t. i., tas nedrīkst būt iepriekš publicēts vai iesniegts publicēšanai citos zinātniskajos izdevumos. Redkolēģija rakstus nosūtīs recenzentiem, kas izvērtēs raksta satura atbilstību pētītajai tēmai, teksta zinātnisko kvalitāti un novitāti, ilustrāciju atbilstību.

Raksts iesniedzams latviešu valodā ar kopsavilkumu angļu valodā vai angļu valodā ar kopsavilkumu latviešu valodā. Tas jānoformē atbilstoši tālāk minētajām prasībām un jāiesniedz vienā eksemplārā elektroniskā formātā. Raksta apjomam jābūt no 30 000 līdz 40 000 zīmēm (ieskaitot tukšumzīmes), vēlams, lai ilustrāciju skaits nepārsniedz 5.

Raksta struktūra

Nosaukums

Nosaukumam jābūt latviešu un angļu valodā. Angļu valodas nosaukumā visi patstāvīgie vārdi ir rakstāmi ar lielajiem sākuma burtiem.

Autora dati

Vārds un uzvārds, zinātniskais grāds, pārstāvētā zinātniskā institūcija, akadēmiskais amats, kontaktadrese, elektroniskā pasta adrese, tālruņa numurs.

Anotācija

Anotācijā autors īsi raksturo raksta tēmu un mērķi, maksimālais apjoms 700–800 zīmju (ieskaitot tukšumzīmes).

Atslēgvārdi

Anotācijas beigās tiek doti 5 līdz 8 atslēgvārdi jeb zinātniskā pētījuma pamatjēdzieni, kas raksturo tā tematiku un būtību.

Anotācija (*abstract*) un atslēgvārdi (*keywords*) jāformulē latviešu un angļu valodā.

Ievads

Ievadā autors formulē pētījuma tēmu, galveno problēmu, pētnieciskos jautājumus un izpētes mērķi, raksturo pētījuma teorētiski metodoloģisko pamatu, tēmas izpētes stāvokli un pamato tās aktualitāti. Zemsvītras piezīmē pēc pētījuma nosaukuma ar * tiek norādīts projekts (nosaukums, numurs), kura ietvaros tiek/tika finansēta tēmas izpēte.

Pamatteksts

Tekstu strukturē nodaļās un ne vairāk kā divās apakšnodaļās. Nodaļu virsraksti netiek numurēti, tie ievietojami lappuses centrā. Virsrakstu vietā var lietot romiešu kārtas skaitļus vai atsevišķu teksta bloku atdalīt ar zvaigznītēm. Virsraksti un apakšvirsraksti noformējami treknrakstā un taisni.

Tekstā pirmo reizi pieminot kādu personu, jānorāda tās pilns vārds un uzvārds, iekavās norādot rakstību oriģinālvalodā. Atkārtoti minot to pašu personu, jānorāda vārda iniciālis/-ļi un uzvārds. Virsrakstos jāmin pilns personas vārds un uzvārds.

Iniciāli no uzvārda šķir tukšumzīme. Tukšumzīme ir jāliek arī tad, ja pēc punkta seko burts. Piemērs:

1919. gada 19. janvārī; J. Čakste, V. Viķe-Freiberga.

Ja vienotājdomuzīme atdala skaitļus ar nozīmi „no–līdz”, tad tukšumzīmes nav jāliek. Piemērs:
1914–1939.

Latviešu valodas tekstā simboliskie nosaukumi latviešu valodā jānoformē taisni un pēdiņās, savukārt svešvalodā – slīprakstā un bez pēdiņām. Piemērs:

Laikraksti „Jaunākās Ziņas” un *Rigasche Rundschau*.

Angļu valodas tekstā simboliskie nosaukumi angļu valodā jānoformē taisni un pēdiņās, savukārt svešvalodā – slīprakstā un bez pēdiņām. Piemērs:

Newspapers *Jaunākās Ziņas* and „The Guardian”.

Piezīme: ja teksta fragments, piem., satura rādītājā, noformēts slīprakstā, tad simboliskie nosaukumi, kuriem stāvrakstā jābūt slīpinātiem, attiecīgi liekami neslīpināti. Piemērs:

Activity of Sokol Organizations in Interwar Latvia

Secinājumi

Secinājumos autors formulē pētījumā gūtās jaunās atziņas.

Atsauces un skaidrojumi

Sīkāk par atsaucēm sk. tālāk.

Attēli un tabulas

Attēli (arī grafiki) un tabulas tiek iekļauti atbilstīgā vietā raksta pamattekstā, tie tiek numurēti, piem., attēla parakstā „1. att.” vai “Fig. 1” un tabulas virsrakstā „1. tabula” vai “Table 1”. Attēla paraksts noformējams pēc šāda principa: attēlā (fotogrāfija, glezna, miniatūra, grafiks u. c.) fiksētās redzamās informācijas īss nosaukums vai izklāsts, attēla autora vārds un uzvārds vai norāde – „autors nezināms”, avots – grāmata, kolekcija, avīze u. c., no kura attēls aizgūts, kā arī arhīva, muzeja, bibliotēkas krājums, dodot tā pilnu nosaukumu oriģinālvalodā, piem., Biblioteca Nacional de España, Madrid; minot atkārtoti, to saīsina un liek iekavās šādi: (turpmāk – BNE). Tabulas virsrakstā min ietverto datu apkopojuma nosaukumu vai mērķa un atklātās tendences īsu raksturojumu, izveidotāja–autora vārdu un uzvārdu vai institūcijas nosaukumu, gadu.

Attēlu paraksti (*figure captions*) un tabulu virsraksti (*table captions*) iesniedzami arī angļu valodā.

Citāti

Citāti gan rakstos, gan recenzijās konsekventi tiek likti pēdiņās. Ja citāts ir īss (frāze, teikums), tas tiek integrēts pamattekstā un formatēts slīprakstā. Ja citāts ir garāks par vienu teikumu, to izdala no pārējā teksta, liekot jaunā rindkopā un noformējot ar ievilkumu. Arī šajā gadījumā lieto slīprakstu. Izlaidumi tekstā atzīmējami ar [...] – tas attiecas gan uz vienu vai vairāku vārdu, gan uz teikumu izlaidumiem.

Kopsavilkums angļu valodā (summary)

Kopsavilkumā tiek izklāstīta pētījuma būtība un rezultāti; apjoms – 3000–4000 zīmju (ieskaitot tukšumzīmes).

Raksta sagatavošanas tehniskās vadlīnijas

- Raksts jāiesniedz *.doc* vai *.docx* formātā, ievērojot šādus parametrus: lapas izmērs – A4, teksta burtveidols – *Times New Roman*, pamatteksta burtu lielums – 12 pt. Virsraksts – 14 (**bold**), apakšvirsraksti – 12 (**bold**), pusotras rindas rindstarpa (1.5 lines).

- Lappuses jānumurē.

- Teksti jāraksta tikai latīņu alfabēta burtiem; arī kirilicā rakstītais teksts jāatveido atbilstīgi latīņu alfabētam (pēc <http://translit.cc/>). Piemērs:

PAVL ROMANOV, ELENA JARSKAJA-SMIRNOVA (red.). *Sovetskaja social'naja politika 1920–1930-h godov: ideologija i povsednevnost'*. Moskva 2007.

- Attēli jāiesniedz atsevišķi digitāli – *.jpg*, *.tif* vai *.eps* formātā. Attēlu izšķirtspējai jābūt vismaz 300 dpi.

Atsauču veidošanas vispārējās prasības

- Atsauces tiek ievietotas teksta (raksta, ziņojuma, apskata, recenzijas) beigās.

- Atsauču numerācijā tiek lietoti skaitļi augošā secībā.

- Atsaucē jāraksta pilns autora/-u (redaktora/-u vai sastādītāja/-u) vārds/-i un uzvārds/-i minētajā secībā. Šie personvārdi jāformatē ar kapitāliem jeb samazinātiem lielajiem burtiem (*Small caps*). Pēc redaktora/-u vai sastādītāja/-u uzvārda/-iem iekavās norāda (ed.) vai (eds.), (Hg.) vai (Hgg.), (red.) vai (sast.), un pēc tam liekams punkts. Pārējās informatīvās norādes jāveido atbilstoši attiecīgajiem darba deskriptoriem, piemēram, nosaukums, apakšnosaukums, izdošanas vieta un gads, apaļajās iekavās sērijas nosaukums un sējuma kārtas skaitlis, lappuse/-s, ja norāde uz darbu tiek minēta pirmo reizi. Izdevniecības nosaukums netiek rakstīts.

- Atsauce ir loģiska gramatiska vienība, tāpēc šīs vienības (teikuma) beigās liekams punkts. Ja atsauce sastāv no vairākām vienībām, starp tām liekams semikols.

- Datumu pierakstos starp punktu un nākamo skaitli tukšumzīme nav jāliek (19.01.2012.).

- Ja nav zināms darba izdošanas gads un/vai vieta, tad lietojami saīsinājumi b. v. un/vai b. g., kas nozīmē „bez vietas” / „bez gada”.

- Ja darbā izdošanas gads un/vai vieta/-s, un/vai autors/-i nav minēti, taču tie vai kāds no tiem ir zināms/-i, tad tie/tas jāraksta kvadrātiekvās. Piemērs:

VĀRDS UZVĀRDS. Nosaukums. [Rīga 1932].

- Tekstā atsauces numurs jāliek taisni, kaut arī tas atrastos citātā, kas noformēts slīprakstā. Atsauces numuram vienmēr jāatrodas aiz pieturzīmes.

Atsauču noformēšanas piemēri

Monogrāfijas un kolektīvizdevumi

1. piemērs: *monogrāfijas*

¹ JĀNIS BĒRZIŅŠ. *Latvijas rūpniecības strādnieku sociālais portrets 1900–1914*. Rīga 2009.

² KAREN PETRONE. *The Great War in Russian Memory*. Bloomington and Indianapolis 2011 (Indiana–Michigan series in Russian and East European studies).

2. piemērs: *disertācijas*

³ BRADLEY WOODWORTH. *Civil Society and Nationality in the Multiethnic Russian Empire*: Tallinn/Reval, 1860–1914. Ph. D. University of Indiana. Bloomington 2003.

⁴ ANITA ČERPINSKA. *Rīgas nozīme Krievijas impērijas aizsardzības sistēmā 1812. gada karā*. Promocijas darbs. Latvijas Universitāte. Rīga 2010.

3. piemērs: *kolektīvizdevumi*

⁵ ĒRIKS JĒKABSONS, VALTERS ŠČERBINSKIS (sast.). *Latgaliešu politiķi un politiskās partijas neatkarīgajā Latvijā*. Rīga 2006.

⁶ PAVL ROMANOV, ELENA JARSKAJA-SMIRNOVA (red.). *Sovetskaja social'naja politika 1920–1930-h godov: ideologija i povsednevnost'*. Moskva 2007.

⁷ VLADIMIR ZHUKOV. *Russkaja jemigracija i fashizm: Stat'i i vospominanija*. Sankt-Peterburg 2011.

⁸ GABRIELLE M. SPIEGEL (ed.). *Practicing history. New Directions in Historical Writing after the Linguistic Turn*. New York and London 2005 (Rewriting histories).

Ja atsaucē tiek minēta konkrēta lappuse, pieraksts veidojams šādi:

⁹ ILGVARS BUTULIS. Sveiki, aizsargi! Aizsargu organizācija Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē 1919.–1940. gadā. Rīga 2011, 17. lpp.

Minot lappuses no–līdz, pieraksts ir:

¹⁰ ILGVARS BUTULIS. Sveiki, aizsargi! Aizsargu organizācija Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē 1919.–1940. gadā. Rīga 2011, 17.–19. lpp.

Ja atsaucēs tiek atkārtoti norādīts uz kādu grāmatu, pieraksts veidojams šādi: autora uzvārds, grāmatas nosaukums vai loģisks grāmatas nosaukuma īsinājums, lappuse:

¹¹ BUTULIS, Sveiki, aizsargi! 56. lpp.

Ja atsaucē ietverta norāde uz iepriekšējā atsaucē nosauktu grāmatu, tiek lietots latīņu valodas vārds „Ibidem” (neatkarīgi no grāmatas vai raksta valodas).

Ja nepieciešams lappuses vai lapas precizējums:

Ibidem, 56. lpp.

Ibidem, p. 56.

Ja ir trīs un vairāk autoru, tad pirmoreiz jānorāda visi, bet, atkārtoti atsaucoties, minams tikai pirmā autora uzvārds, pēc tā pievienojot latīņu valodas „et al.”.

Ja autoram ir divi vai vairāki vārdi, tad norādāms pilns pirmais vārds un pārējo vārdu pirmais burts. Piemērs:

GABRIELLE M. SPIEGEL.

Raksts žurnālā vai citā periodiskā izdevumā

Minot teksta lappusi periodiskā izdevumā, jānorāda raksta pilns apjoms no–līdz, pēc tam citētā lappuse.

1. piemērs: *raksts akadēmiskā žurnālā vai gadagrāmatā*

¹² ERWIN OBERLÄNDER. Sovjetizācijas instrumenti 1939./40. gadā un pēc 1944./45. gada. In: IVETA ŠKIŅKE (sast.). Padomju okupācijas režīms Baltijā 1944.–1959. gads: politika un tās sekas / The Soviet Occupation Regime in the Baltic States 1944–1959: Policies and their Consequences. Rīga 2003 (Latvijas vēsturnieku komisijas raksti, 9), 50.–58. lpp., šeit 58. lpp.

Žurnāla sējuma numurs un laidiena numurs norādāmi aiz žurnāla nosaukuma.

Ja žurnālam norādīts tikai laidiena numurs

¹³ GERHARDS ZIMONS. Jaunās nacionālās elites kopš 20. gadsimta 50. gadiem: Padomju Savienības kopējā perspektīva. In: Latvijas Arhīvi 2005, Nr. 4, 62.–72. lpp., šeit 64. lpp.

Ja norādīts sējums un laidiena numurs

¹⁴ ERIKA KUHLMAN. American Doughboys and German *Fräuleins*: Sexuality, Patriarchy, and Privilege in the American-Occupied Rhineland, 1918–1923. In: The Journal of Military History 71, 2007, No. 4, pp. 1077–1106, here p. 1079.

2. piemērs: *presē*

Avīzē. Ja avīzes lappuses ir numurētas, jānorāda konkrētā lappuse, uz kuru atsaucas:

¹⁵ ASPAZIJA. Galvas inteliģence un sirds inteliģence (Vēlreiz par sieviešu jautājumu). In: Jaunākās Ziņas, 12.03.1932., 3. lpp.

¹⁶ Cīņas pieteikšana pornogrāfijai Rīgā. In: Jaunākās Ziņas, 12.10.1925., 4. lpp.

Žurnālā

¹⁷ VALDA PĻĀVĒJS. Sievietes vēlēšanu tiesības. In: Sieviete 1931, Nr. 2, 23.–24. lpp.

Atkārtoti atsaucoties:

UZVĀRDS, Raksta nosaukums (ja tas ir īss) vai saīsināts raksta nosaukums, lpp.

¹⁸ ASPAZIJA, Galvas inteliģence.

¹⁹ PĻĀVĒJS, Sievietes vēlēšanu tiesības, 24. lpp.

²⁰ ŠKIŅKE, Padomju okupācijas režīms, 50. lpp.

Raksts kolektīvizdevumos

1. piemērs: *rakstu krājumā*

²⁰ MODRIS EKSTEINS. History and Degeneration. In: EDWARD J. CHAMBERLIN, SANDER L. GILMAN (eds.). Degeneration: The Dark Side of Progress. New York 1985, pp. 1–23.

²¹ CLAUDIO BOTRÈ, SILVIA MANI HURTER. The earliest roman counterfeit by means of gold/mercury amalgam. In: Schweizerische numismatische Rundschau = Revue suisse de numismatique = Rivista svizzera di numismatica. Bd. 79. Zürich 2000, S. 108.

2. piemērs: *leksikonā*

²¹ [RŪDOLFS BANGERSKIS]. Fōlklendu kauja. In: Latviešu konversācijas vārdnīca. 5. sēj., red. A[rveds] Švābe, A[leksandrs] Būmanis un K[ārlis] Dišlērs. Rīga 1930/31, 8894.–8900. sl.

Atkārtoti atsaucoties:

²² [BANGERSKIS], Fōlklendu kauja, 8895. sl.

3. piemērs: *internetā*

Ja atsauce dota uz tekstu valodā, kas nav latviešu, angļu, vācu un krievu, aiz izmantotā darba nosaukuma oriģinālvalodā kvadrātiekvāvās jānorāda tulkojums latviešu valodā, ja raksts ir latviski, vai angļu valodā, ja raksts ir angļiski.

²³ IRMA ŠIDIŠKIENĒ. Institucionēs santuokos apeigos: socialinēs tvarkos īteisinimas Lietuvoje XIX a. II pusėje – XXI a. pradžioje [Institucionālie laulību rituāli: sociālās kārtības leģitimācija Lietuvā no 19. gadsimta 2. puses līdz 21. gadsimta sākumam]. 2006. Pieejams: http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-716X/2006/4/Lit_084_099.pdf (skatīts 14.11.2011.).

Ja raksts publicēts arī iespiestā versijā, atsauce ir šāda:

²⁴ IRMA ŠIDIŠKIENĒ. Institucionēs santuokos apeigos: socialinēs tvarkos īteisinimas Lietuvoje XIX a. II pusėje – XXI a. pradžioje [Institucionālie laulību rituāli: sociālās kārtības leģitimācija Lietuvā no 19. gadsimta 2. puses līdz 21. gadsimta sākumam]. In: *Lituanistica* 68, 2006, Nr. 4, pp. 84–99; pieejams arī: http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-716X/2006/4/Lit_084_099.pdf (skatīts 14.11.2011.).

Nepublicētie avoti: atsevišķs dokuments / dokumentu kopojums

Dokumenta specifikācijā ietilpst šādi obligāti nosaucami lielumi: producers (institutūcija – iestāde un/vai amatpersona, kuras uzdevumā dokumenta teksts tapis, – jāmin iestādes nosaukums/amatpersonas vārds, uzvārds un amata nosaukums) vai privātpersona, kura dokumentu producējusi pati (jāmin vārds un uzvārds), teksta/dokumenta veids (piem., likumprojekts, protokols, vēstule u. c.), adresāts un/vai mērķis, datums (diena, mēnesis, gads, piem., 03.12.1645.). Aiz dokumenta apraksta norādāms arhīva nosaukums oriģinālvalodā, fonds–apraksts–lieta, lapa vai lapa no–līdz.

Dokumenta nosaukums jāformulē latviešu vai angļu valodā (atkarībā no tā, kurā valodā tiek rakstīts raksts), kvadrātiekvāvās norādot dokumenta oriģinālvalodu.

²⁵ Krievijas katoļu apustulisko draudžu statūtu projekts [kr. val.], 27.12.1871. Rossijskij gosudarstvennyj istoricheskij arhiv, Sanktpēterburga (turpmāk – RGIA), 821-5-998, 6.–9. lp.

Atkārtoti atsaucoties uz šīs lietas citu lapu:

²⁶ Atvaļinātā ģenerālmajora Erdberga ziņojums Zīversam (*Sievers*) [kr. val.], 03.05.1876. RGIA, Ibidem, 103.–104. lp.

²⁷ Vidzemes ģenerālgubernatora Zōpa (*Soop*) vēstule pulkvedim Pistolkorsam (*Pistohlkors*) [vācu val.], 20.08.1694. Latvijas Nacionālais arhīvs, Latvijas Valsts vēstures arhīvs, Rīga (turpmāk – LNA LVVA), 7349-1-48, 438. lp.

Lapām, kuru puses atsevišķi nav numurētas, tās priekšējo pusi apzīmē ar atbilstīgo numuru, piem., 192. lp., bet tās otro pusi – ar priekšējās lappuses numuru un mazo v, kas atbilst vārda „verso” latīņu valodā (otra puse) sāsinājumam, piem., 192. lp.v. (šeit bez atstarpes).

Ar mazajiem latīņu alfabēta burtiem a un b apzīmē slejas, ja lapaspusē esošais teksts rakstīts divās slejās, pie tam ar a apzīmē sleju kreisajā lapaspuses daļā, ar b – labajā.

²⁸ Vidzemes ģenerālgubernatora Zōpa (*Soop*) vēstule asesoram Hagemeisteram (*Hagemeister*) [vācu val.], 29.04.1698. Eesti Ajalooarhiiv, Tartu (turpmāk – EAA), 278-1./IV-36:4, 48.–48. lpp.

Publicētie avoti

Dokumentu krājumi

²⁹ Polnoje sobranie zakonov Rossijskoj imperii s 1649 goda (turpmāk – PSZ). Tom 31, S.-Peterburg 1830, Nr. 24603, s. 619–622.

³⁰ Latvijas Republikas II Saeimas stenogrammas, 1. sesija. Rīga [1926], 234. sl.

Atsevišķs dokuments no dokumentu krājuma

³¹ Latvijas Republikas IV Saeimas IV sesijas 16. sēde 1932. gada 2. decembrī. In: Latvijas Republikas IV Saeimas stenogrammas, 4. sesija. Rīga [1933], 673. sl. [Citētās runas autora vārds un uzvārds].

³² Pārskats par galvas pilsētas Rīgas valdes darbību, 1935–1939. Rīga 1940, 331. lpp.

³³ Sodu likums ar komentāriem – izvilkumiem no Senāta Kriminālā kasācijas departamenta spriedumiem un ar alfabētisko un salīdzināmiem rādītājiem. Sast. PAULS MINCS un JĒKABS LAUVA. 2. izd., Rīga 1938, 356.–358. lpp.

Hronikas, biogrāfijas, autobiogrāfijas un citi teksti

³⁴ Franciska no Moliano izmeklēšanas protokols 1312. gadā / Franciscus de Moliano conscriptio inquisitionis testium 1312. Liecinieku nopratināšana par notikumiem Livonijā 13.–14. gadsimta mijā. Tulk. un koment. ĒVALDS MUGURĒVIČS. Rīga 2010.

³⁵ Indriķa hronika / Origines Livoniae sacrae et civilis. Tulk. ĀBRAMS FELDHŪNS, koment. ĒVALDS MUGURĒVIČS. 2. izd., Rīga 2001.

³⁶ Korāns. Tulk. ULDIS BĒRZIŅŠ, koment. JĀNIS EŠOTS. Rīga 2011, 102. sūra, 471. lpp.

Senie iespieddarbi

³⁷ HERMANN SAMSON. Himlische Schatzkammer / Das ist: Lehrhaffte / deutliche / und wolgeründte Erklärung der Sontäglichen und fürnembsten Fest Evangelien / durchs gantze Jahr / also anfertiget und zubereitet / daß sie mit grossem Nutzen von Gelehrten und Ungelehrten kan gebrauchet werden, Erster Theil sampt beygefügetem Register. Riga: Nicolaus Mollyn, 1625.

Seno iespieddarbu nosaukumi jeb titullapā atrodamie virsraksti var būt ļoti apjomīgi, tāpēc praksē tos mēdz saīsināt, izlaižot atsevišķas teksta daļas. Šie izlaidumi tiek attiecīgi iezīmēti ar [...]. Raksta autora ziņā ir tas, vai šādi virsraksta īsinājumi tiek veikti.